

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 635/2021-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Šulavík s. r. o., Jamnického 4, Bratislava, IČO 52 878 252, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Ján Šulavík, proti postupu Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru v konaní vedenom pod č. V-36814/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru (ďalej len „okresný úrad“) v konaní vedenom pod č. V-36814/2020 (ďalej len „napadnuté vkladové konanie“). Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadostučinenie vo výške 500 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Okresný úrad prijal 17. decembra 2020 pod č. V-36814/2020 návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], a to k bytu č. [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ] poschodí bytového domu so súpisným č. [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ] postaveného na pozemkoch – parcelách registra [REDAKOVANÉ] č. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v podiele 1/1 a k spoločným častiam a spoločným zariadeniam domu v spoluvlastníckom podiele s veľkosťou 111/10000 (ďalej len „návrh na vklad“), na základe zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu z 15. decembra 2020 (ďalej len „zmluva“).

3. Okresný úrad rozhodnutím č. V-36814/20 z 25. januára 2021 konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností prerušil a účastníkov konania vyzval na odstránenie zistených nedostatkov v stanovenej lehote, t. j. na doloženie dodatku k návrhu na vklad a k zmluve, čo sa týka doplnenia predmetu prevodu o pristúpenie k zmluve o výkone správy podľa § 5 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, a to o vyhlásenie nadobúdateľa (sťažovateľa) konkrétneho bytu v dome, ktorý je predmetom prevodu, o pristúpení k zmluve o spoločenstve alebo k zmluve o výkone správy.

4. Po odstránení nedostatkov podania, teda po doručení požadovaných listín okresnému úradu 9. februára 2021, a po opätovnom preskúmaní návrhu na vklad a jeho príloh vydal okresný úrad 10. februára 2021 rozhodnutie č. V 36814/2020, ktorým vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností povolil, a nasledujúci deň, t. j. 11. februára 2021, vykonal zápis na liste vlastníctva č. ■■■■■ v katastrálnom území ■■■■■ s č. zmeny ■■■■■. Predmetné rozhodnutie o povolení vkladu zaslal účastníkom vkladového konania 18. februára 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ podanie ústavnej sťažnosti odôvodnil konštatovaním, že okresný úrad „nedodržel zákonom stanovenú lehotu 30 dní, keďže katastrálne konanie bolo začaté 17.12.2020 podaním návrhu, avšak k prerušeniu konania uvedeným rozhodnutím došlo až dňa 25.01.2021, t. j. po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty. Týmto konaním, resp. nečinnosťou Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru došlo k neoprávnenému zásahu do práv účastníkov konania a k porušeniu Sťažovateľových základných práv a slobôd. Nedodržaním zákonnej lehoty na rozhodnutie o návrhu zo strany Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru totiž došlo k narušeniu princípu právnej istoty účastníkov konania – Sťažovateľa a jeho manželky, ktorí legitímne očakávali, že o návrhu bude rozhodnuté v lehote 30 dní, čo však v danom prípade nebolo dodržané.“.

6. Sťažovateľom podaná sťažnosť na prietahy vo vkladovom konaní bola oznámením okresného úradu z 26. apríla 2021 vyhodnotená ako opodstatnená.

7. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zásadnom sťažovateľ odôvodnil tým, že „právna neistota spôsobená prietahmi v konaní, rovnako aj nespokojnosť na strane predávajúceho, ktorému Sťažovateľ nemohol vyplatiť kúpnu cenu, keďže nedošlo k dodržaniu lehoty Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom na zápis vlastníckeho práva do katastra spôsobila Sťažovateľovi materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu.“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného úradu, ktorý pri rozhodovaní o jeho návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností konal s prietahmi.

9. Ústavný súd poznamenáva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov, a preto aj vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje judikatúru a vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno ich namietané porušenie posudzovať v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti spoločne (m. m. IV. ÚS 120/2018).

10. V súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

12. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súde už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

13. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

14. Ústavná sťažnosť sťažovateľa namietajúca postup okresného úradu v napadnutom vkladovom konaní bola ústavnému súde doručená 24. júna 2021, t. j. zjavne po tom, keď okresný úrad právoplatne rozhodol vo veci sťažovateľa (bod 4 tohto odôvodnenia).

15. Sťažovateľ sa teda v predmetnej veci domáha ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v napadnutom vkladovom konaní okresného úradu namietané porušenie označených práv už netrvalo. Podľa názoru ústavného súdu bola už v čase podania ústavnej sťažnosti právna neistota sťažovateľa odstránená,

keďže rozhodnutím z 10. februára 2021 okresný úrad vklad povolil, pričom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom jeho vydania a nemožno proti nemu podať odvolanie, návrh na obnovu konania a ani ho nemožno preskúmať mimo odvolacieho konania [§ 31 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov]. K uvedenému záveru dospel aj okresný úrad, ktorý už v oznámení výsledku prešetrenia sťažnosti na postup okresného úradu z 26. apríla 2021 uviedol, že „zistený nedostatok odstránil okresný úrad ešte pred prijatím Vašej sťažnosti (t. j. vydaním rozhodnutia č. V 36814/2020 o prerušení konania o návrhu na vklad, vydaním rozhodnutia č. V 36814/2020 o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ich zaslaním účastníkom konania a vykonaním zápisu do listu vlastníctva č. ■■■■ v katastrálnom území ■■■■). Týmito úkonmi okresného úradu považujeme opatrenie na odstránenie zisteného nedostatku už za prijaté a splnené a iné nie je v predmetnej veci potrebné prijímať.“.

16. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Nad rámec ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuvádza ani netvrdí, že v priebehu vkladového konania pred okresným úradom podal žalobu proti nečinnosti okresného úradu podľa § 242 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ tiež žiadnym spôsobom nepreukázal, že by uvedený právny prostriedok, ktorý mu priznáva zákon na ochranu jeho práv alebo právom chráneným záujmov, nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Z uvedených dôvodov by prichádzalo do úvahy aj odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnej.

18. V nadväznosti na sťažovateľom tvrdené porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1, 2 ústavy prietahovým konaním okresného úradu ústavný súd konštatuje, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť konania (kam smeruje argumentácia sťažovateľa) obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07). Vo vzťahu k eventuálnej náhrade škody v právnom režime odvíjajúcom sa od čl. 46 ods. 3 ústavy je zase (v nadväznosti na závery uvedené v bodoch 16 a 17 tohto odôvodnenia) potrebné uzavrieť nemožnosť získania sťažovateľom podkladu pre uplatnenie takého nároku v konaní o ústavnej sťažnosti, avšak zároveň s poukazom na okolnosti uvedené v bode 15 tohto odôvodnenia (zistenie nedostatku na základe sťažnosti proti postupu okresného úradu).

19. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nie je možné uvažovať o vyslovení porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 až 3 ústavy, v dôsledku čoho je aj v tejto časti ústavná sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola ako zjavne neopodstatnená odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra

Libor Duľa
predseda senátu